

KPB.430.2.1.2025

Nr ewid. 42/2025/P/25/001/KPB

Informacja o wynikach kontroli

Wykonanie zadań przez Ministra Sprawiedliwości
w zakresie budżetu sądów powszechnych w 2024 r.

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

Dyrektor Departamentu Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Tomasz Sordyl

/podpisano elektronicznie/

Zatwierdzam:

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, czerwiec 2025 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
+48 22 444 50 00
nik@nik.gov.pl
www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. OCENA OGÓLNA.....	5
3. UWAGI I WNIOSKI.....	7
4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM	8
4.1. DOCHODY BUDŻETOWE	8
4.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH	9
4.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	14
4.4. KSIĘGI RACHUNKOWE	15
5. INFORMACJE DODATKOWE	17
6. ZAŁĄCZNIKI.....	19
6.1. DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W RAMACH CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM	19
6.2. WYKAZ OCEN KONTROLOWANYCH JEDNOSTEK	20
6.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM	21
6.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM.....	22
6.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM	23
6.6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM	25
6.7. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM.....	26
6.8. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI.....	27

1. WPROWADZENIE

Cel kontroli

Ocena wykonania budżetu państwa w 2024 r. pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności w części odpowiadającej sądom powszechnym.

Zakres kontroli

1. Analiza porównawcza dochodów budżetowych.
2. Realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich.
3. Sporządzanie rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2024.
4. Realizacja przez Ministra Sprawiedliwości zadań dotyczących budżetu sądów powszechnych oraz działań nadzorczych w zakresie realizacji budżetu.
5. Funkcjonowanie wybranych elementów kontroli zarządczej.
6. Wykonanie uwag i wniosków pokontrolnych.

Jednostki kontrolowane

Ministerstwo Sprawiedliwości oraz sześć jednostek sądownictwa, w tym dwa sądy apelacyjne (SA w Krakowie i SA we Wrocławiu), dwa sądy okręgowe (SO w Krakowie, SO w Jeleniej Górze) oraz dwa sądy rejonowe (SR Kraków-Nowa Huta i SR w Jeleniej Górze).

Okres objęty kontrolą

Rok 2024 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy na rok 2024.

Część budżetowa 15 – Sądy powszechne składa się z 12 odrębnych części budżetu państwa, oznaczonych w ustawie budżetowej na rok 2024 symbolami 15/01 - Ministerstwo Sprawiedliwości (dalej MS) oraz od 15/02 do 15/12 poszczególnych sądów apelacyjnych (dalej SA). Na podstawie art. 177 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych¹ (dalej Pusp) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów², dysponentem części budżetu państwa obejmującej sądy powszechne jest Minister Sprawiedliwości. Zgodnie z art. 178 § 5 Pusp, Ministrowi Sprawiedliwości w zakresie wykonania budżetu w części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości nie są realizowane dochody i nie dokonuje się wydatków, nie funkcjonuje rachunek bankowy ani też nie wykonuje się zadań w zakresie obsługującym ministra w tej części budżetowej. W ramach opracowanego budżetu dla części 15/01 ujmowane są środki finansowe, które w trakcie roku są przenoszone decyzjami Ministra Sprawiedliwości do części odpowiadających poszczególnym obszarom sądów apelacyjnych, w ramach zmian w planie finansowym. Środki w planie finansowym części 15/01 są ujmowane jedynie przejściowo do momentu przekazania ich na potrzeby poszczególnych sądów apelacyjnych, stanowiąc techniczną rezerwę w części 15. Minister Sprawiedliwości sprawował nadzór i kontrolę nad gospodarką finansową sądów apelacyjnych.

Na obszarach poszczególnych sądów apelacyjnych kompetencje dysponowania budżetem oraz zadania realizacji budżetów sądów oraz kontrolę gospodarki finansowej i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa wykonują dyrektorzy sądów apelacyjnych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych³, podlegają oni bezpośrednio Ministrowi Sprawiedliwości, a dyrektorzy sądów okręgowych (dalej SO) i rejonowych (dalej SR) dyrektorom właściwych terytorialnie sądów apelacyjnych. Budżet części odpowiadającej sądom powszechnym nadzorowany i realizowany był w 2024 r. przez dysponenta części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości oraz dyrektorów 11 sądów apelacyjnych wykonujących zadania i kompetencje dysponowania budżetami sądów na obszarach apelacji (części 15/02–15/12).

Zrealizowane w 2024 r. dochody w części 15 – Sądy powszechne wyniosły 4 974 192 tys. zł co stanowiło 0,8 % ogółu dochodów budżetu państwa wykonanych w 2024 r.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich wykonano w części 15 w łącznej wysokości 14 646 676 tys. zł, z czego wydatki budżetu państwa w wysokości 14 642 702,1 tys. zł (tj. 1,8 % ogółu wydatków

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 334, ze zm.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 2201, ze zm.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1575.

budżetu państwa zrealizowanych w 2024 r.) oraz wydatki budżetu środków europejskich w wysokości 3 973,9 tys. zł (tj. 0,01 % ogółu wydatków budżetu środków europejskich wykonanych w 2024 r.).

W objętych kontrolą sądach dochody zostały zrealizowane w łącznej kwocie 989 005 tys. zł⁴ (tj. 19,9 % dochodów w części 15), a wydatki w łącznej kwocie 2 856 212,8 tys. zł (tj. 19,5 % wydatków zrealizowanych w części 15). W 2024 r. w tych sądach nie planowano i nie poniesiono wydatków z budżetu środków europejskich.

Szczegółowe informacje dotyczące dochodów budżetowych, wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich realizowanych przez poszczególnych dysponentów części odpowiadającej sądom powszechnym oraz ich procentowy udział w zrealizowanych wydatkach części 15 zostały przedstawione w załączniku 6.1. do Informacji.

Wykaz kontrolowanych jednostek wraz z ocenami kontrolowanej działalności został przedstawiony w załączniku 6.2. do Informacji. Kontrole zostały przeprowadzone na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵.

---

⁴ W części 15/06 Sąd Apelacyjny w Krakowie i w części 15/07 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zrealizowane dochody wyniosły odpowiednio: 548 987,7 tys. zł i 440 017,3 tys. zł, tj. łącznie w dwóch częściach budżetowych wyniosły 989 005 tys. zł.

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 623.

2. OCENA OGÓLNA

**Najwyższa Izba Kontroli
ocenia pozytywnie
wykonanie budżetu
państwa w 2024 r.
w części
odpowiadającej sądom
powszechnym**

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym – spośród siedmiu jednostek objętych kontrolą pięć otrzymało ocenę pozytywną kontrolowanej działalności, a dwie ocenę opisową.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła, że dysponenti poszczególnych części (15/01 – 15/12) w sposób prawidłowy wykonywali zadania w zakresie realizacji budżetu sądów powszechnych⁶, a Minister Sprawiedliwości, co do zasady rzetelnie i celowo dokonywał zmian w planie wydatków.

W wyniku badania pięciu decyzji dotyczących zablokowania planowanych wydatków budżetowych⁷ na łączną kwotę 237 126,5 tys. zł (tj. 45 % łącznej wartości blokad wydatków w ramach części 15/00 Sądy powszechne) stwierdzono, że środki w wysokości 179 468,11 tys. zł zostały zablokowane w ostatnich dniach grudnia 2024 r. W ocenie NIK służby finansowe Ministerstwa Sprawiedliwości odpowiedzialne za planowanie i realizowanie budżetu części 15 powinny niezwłocznie i sprawnie realizować zadania w zakresie blokowania środków, ponieważ późne zgłoszenie do Ministra Finansów informacji o nadmiarze posiadanych środków może utrudniać lub wręcz uniemożliwiać wykorzystanie zablokowanych kwot wydatków na cele, o których mowa w art. 178 ustawy o finansach publicznych.

Wydatki budżetu państwa zrealizowano w wysokości 14 642 702,1 tys. zł, tj. 96 % wartości wskazanej w ustawie budżetowej i planie po zmianach. W kontrolowanych sądach badanie 0,98 % wydatków budżetu państwa poniesionych w części odpowiadającej sądom powszechnym wykazało, że wykorzystano je na zadania służące celom jednostek i poniesiono je z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych⁸. Stwierdzone nieprawidłowości w łącznej kwocie 22 451 tys. zł, dotyczące przede wszystkim zaprojektowania i wykonania Systemu Kontroli Dostępu w sądach apelacji wrocławskiej w następstwie naruszenia przepisów ustawy PZP (SA we Wrocławiu), nie wpłynęły negatywnie na realizację budżetu w części odpowiadającej sądom powszechnym.

Analiza dziesięciu zamówień publicznych udzielonych przez kontrolowane sądy wykazała, że co do zasady były one przygotowane i realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stwierdzone w dwóch sądach nieprawidłowości dotyczyły m.in. nierzetelnego oszacowania wartości zamówienia i niezabezpieczenia interesów Skarbu Państwa w zawartej umowie o wartości 5126,9 tys. zł (SA we Wrocławiu) oraz niedopełnienia warunków informacyjnych

⁶ Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie Sprawiedliwości na podstawie wykonania budżetu w części 15/01 i danych zbiorczych z wykonania budżetu w części 15/02-15/12 przekazywanych Ministrowi Sprawiedliwości.

⁷ Trzy w części budżetowej 15/01 oraz jedna w części 15/06 – Sąd Apelacyjny w Krakowie i jedna w części 15/07 – Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm. (dalej ufp).

wynikających z przepisów o zamówieniach publicznych w zakresie planu zamówień publicznych oraz jego aktualizacji (SR w Jeleniej Górze).

Roczne łączne sprawozdania sporządzone w części 15 przez poszczególne sądy apelacyjne zostały zweryfikowane przez Ministra Sprawiedliwości pod względem formalno-rachunkowym. Roczne/łączne sprawozdania w częściach 15/06 i 15/07 zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, na podstawie sprawozdań jednostkowych własnych i sądów z obszarów apelacji. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań oraz prawidłowość realizacji nałożonych na dysponenta części odpowiadającej sądom powszechnym obowiązków w zakresie kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych przez podległych dysponentów.

Roczne sprawozdania jednostkowe w części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości zostały prawidłowo sporządzone i przekazane właściwym adresatom. Sprawozdania jednostkowe kontrolowanych sądów i Ministerstwa sporządzone zostały terminowo i prawidłowo (za wyjątkiem wybranych pozycji sprawozdania Rb-27 SO w Krakowie i SR w Jeleniej Górze oraz Rb-28 SO w Jeleniej Górze) pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a ujęte w nich kwoty były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania jednostek, u w których badane były księgi rachunkowe (tj. SO w Jeleniej Górze oraz SO w Krakowie) przedstawiały wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach – nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że księgi te w zakresie obejmującym zapisy dotyczące dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań prowadzone były nieprawidłowo.

Zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych dysponent części odpowiadającej sądom powszechnym sprawował nadzór nad realizacją budżetu w części 15 przez jednostki sądownictwa powszechnego. Minister wykorzystywał dostępne narzędzia nadzoru (w tym analizy, dyspozycje i kontrole) w celu zapewnienia prawidłowego zarządzania środkami publicznymi. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości nie wpłynęły negatywnie na ocenę wykonania budżetu państwa w części odpowiadającej sądom powszechnym. Minister nie zrealizował jednakże części wniosków NIK wynikających z poprzednich kontroli NIK, w tym w zakresie ustanowienia dysponenta III stopnia w części 15/01 oraz czytelnych kryteriów finansowania zadań w zakresie centralnych zakupów informatycznych na potrzeby sądownictwa.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części odpowiadającej sądom powszechnym przedstawiona została w załączniku nr 6.3. do niniejszej Informacji.

3. UWAGI I WNIOSKI

Minister Sprawiedliwości

Po kontroli P/25/001 - Wykonanie zadań przez Ministra Sprawiedliwości w zakresie budżetu sądów powszechnych w 2024 r. w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości NIK nie formułowała wniosków pokontrolnych.

Jednocześnie NIK podkreśla, że uwagi sformułowane pod adresem Ministra Sprawiedliwości, w szczególności w wyniku kontroli P/22/001 pn. Wykonanie zadań Ministra Sprawiedliwości w zakresie budżetu sądów powszechnych za rok 2021 r. oraz P/24/001 pn. Wykonanie zadań Ministra Sprawiedliwości w zakresie budżetu sądów powszechnych za rok 2023 r. nie zostały zrealizowane i w części pozostają aktualne. Dotyczyły one m.in. wdrożenia rozwiązań organizacyjno-prawnych umożliwiających dokonywanie wydatków w części 15/01 poprzez ustanowienie dysponenta III stopnia w tej części i wdrożenie zmian w zakresie prowadzonych ksiąg rachunkowych w MS oraz wprowadzenia jednoznacznych i czytelnych kryteriów finansowania zadań w zakresie centralnych zakupów informatycznych na potrzeby sądownictwa, a także niezasadnego funkcjonowania części 15/01 jako rezerwy wydatków realizowanych na obszarach poszczególnych apelacji.

4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM

4.1. DOCHODY BUDŻETOWE

4.1.1. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

W myśl założeń przyjętych przez NIK do kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r., kontrola dochodów budżetowych w części 15 została ograniczona w MS oraz kontrolowanych sądach do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

W ustawie budżetowej na rok 2024 dochody budżetu państwa w części odpowiadającej sądom powszechnym zostały zaplanowane w kwocie 4 065 156 tys. zł. Zrealizowane w 2024 r. dochody w części 15 – Sądy powszechne wyniosły 4 974 192 tys. zł⁹ i były wyższe o 22,4 % od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej oraz o 13,4 % wyższe od dochodów zrealizowanych w 2023 r. Największą część zrealizowanych dochodów stanowiły wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego (§ 0630) w kwocie 4 096 413,1 tys. zł (wzrost w stosunku do 2023 r. o 13,8 %) oraz z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (§ 0570) w kwocie 603 132,6 tys. zł (wzrost w stosunku do 2023 r. o 5,5 %). Łącznie dochody ze źródeł, które dotyczą podstawowej działalności sądów powszechnych jaką jest sprawowanie wymiaru sprawiedliwości¹⁰ wyniosły 4 699 545,7 tys. zł i stanowiły 94,5 % wszystkich wpływów sądownictwa w 2024 r.

Szczegółowe dane o dochodach w części 15 odpowiadającej sądom powszechnym zostały zamieszczone w załączniku 6.4. do Informacji.

4.1.2. NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE DO ZAPŁATY

Według danych wykazanych przez dysponenta części 15 w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w części odpowiadającej sądom powszechnym (15/02–15/12) na koniec 2024 r. wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 1 634 408,2 tys. zł, w tym zaległości netto w kwocie 1 271 481 tys. zł. W porównaniu do wielkości należności wykazanych na koniec 2023 r. były one wyższe odpowiednio: o 11 010,4 tys. zł, tj. 0,7 % oraz 66 968,2 tys. zł, tj. 5,6 %. Najwyższy udział w zaległościach netto (analogicznie jak w dochodach) miały grzywny i inne kary pieniężne od osób fizycznych – §0570 (800 333,9 tys. zł) i od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych – §0580 (7881,2 tys. zł), opłaty i koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa – §0630 (269 947,8 tys. zł). Wysoki poziom należności oraz zaległości netto dotyczył także wpływów z tytułu konfiskaty mienia i przepadku przedmiotów na rzecz Skarbu Państwa (§0990) odpowiednio: 235 135,5 tys. zł i 166 861 tys. zł. W 2024 r. nastąpił spadek należności pozostałych do zapłaty w §0990 w stosunku do roku 2023 r. o 29 460,9 tys. zł, tj. o 10,4 % oraz wzrost zaległości netto o 22 556,1 tys. zł, tj. o 15,6 %.

⁹ Stan wg danych ze sprawozdania Rb-27 dla części 15/00 na 28 lutego 2025 r.

¹⁰ Dochody zrealizowane w dziale 755 Wymiar sprawiedliwości, §§ 0570, 0630.

4.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

4.2.1. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA

W ustawie budżetowej na rok 2024 wydatki budżetowe w części odpowiadającej sądom powszechnym zostały zaplanowane w wysokości 15 231 93 tys. zł. Plan po zmianach wydatków budżetu państwa w części odpowiadającej sądom powszechnym wyniósł 15 233 449,2 tys. zł, tj. został zwiększony o 1 518,2 tys. zł, poprzez przeniesienia wydatków z rezerw celowych oraz z części 37 *Sprawiedliwość*:

- 78,7 tys. zł z poz. 8 – *Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej* na podstawie decyzji Ministra Finansów z przeznaczeniem na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu pn.: „Elektroniczne Postępowanie Upominawcze (EPU3.0)”, w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027,
- 461,3 tys. zł z poz. 62 – *Rezerwa na przygotowanie i realizację zadań związanych z objęciem i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 roku* – dokonanego ośmioma decyzjami Ministra Finansów z przeznaczeniem na sfinansowanie systemu motywacyjno-lojalnościowego dla członków korpusu prezydencji, pracowników oraz innych osób zaangażowanych w roku 2024 w przygotowania polskiego przewodnictwa w Radzie UE w I połowie 2025 r.,
- 978,2 tys. zł z części 37 – *Sprawiedliwość* dokonanego przez Ministra Finansów czterema decyzjami z przeznaczeniem na współfinansowanie ze środków budżetu państwa w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027.

Wydatki sądów powszechnych w 2024 r. wyniosły 14 642 702,1 tys. zł, tj. 96 % wartości wskazanej w ustawie budżetowej i planu po zmianach. W stosunku do wydatków zrealizowanych w 2023 r. były wyższe o 18 %.

Minister Sprawiedliwości w 2024 r. na podstawie w art. 178 § 5 Pusp dokonywał zmian w planach finansowych między częściami budżetu państwa, w tym między częściami 37 i 15 na podstawie 49 decyzji.

Dysponent części odpowiadającej sądom powszechnym w trakcie realizacji budżetu w roku 2024 z przyznanej kwoty rezerw celowych w łącznej wysokości 540,1 tys. zł wykorzystał kwotę 517,4 tys. zł. Niewykorzystana kwota rezerw wyniosła 22,7 tys. zł i została zwrócona na rachunek bankowy budżetu państwa¹¹.

Szczegółowym badaniem objęto pięć zwiększeń budżetu w części 15, w tym cztery decyzje Ministra Finansów z 15 października 2024 r. zwiększające plan finansowy w części 15 z pozycji 62 rezerw celowych w łącznej wysokości 330,5 tys. zł oraz jedną decyzję z 2 lipca 2024 r. z pozycji 8 rezerw celowych w łącznej wysokości 78,7 tys. zł. Niewykorzystana kwota objętych badaniem rezerw celowych na koniec 2024 r. wyniosła 22,6 tys. zł i wynikała, głównie z mniejszego zaangażowania osób niż pierwotnie planowano. Plany wydatków dwóch kontrolowanych sądów apelacyjnych były zwiększone wydatkami z pozycji 62 rezerw celowych w łącznej wysokości 94,7 tys. zł, z których wykorzystano łącznie 86,6 tys. zł, tj. 91 %.

W ustawie budżetowej na rok 2024 ujęto wydatki budżetu państwa w części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości w kwocie 2 438 919 tys. zł. W wyniku 37 decyzji dysponenta części 15 – Sądy powszechne, przenoszących wydatki pomiędzy częścią 15/01, a częściami odpowiadającymi obszarom apelacji (15/02-15/12)¹² plan wydatków po zmianach na koniec 2024 r. wyniósł

¹¹ W tym nie wykorzystano kwoty 18,1 tys. zł z rezerwy poz. 8 oraz 4,5 tys. zł z rezerwy poz. 62.

¹² Na podstawie art. 171 ust 1 ustawy ufp w związku z art. 178 § 5 ustawy Pusp.

241 424,4 tys. zł (co stanowiło 9,9 % planu według ustawy budżetowej). Planowane wydatki w części 15/01 w tej wysokości zostały zablokowane na podstawie sześciu decyzji¹³.

Zobowiązania budżetu państwa w części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym na koniec 2024 r. wyniosły 798 044,1 tys. zł¹⁴ i były wyższe w porównaniu z 2023 r. o 11,7 % (o 83 684,4 tys. zł). Największe kwotowo wielkości zobowiązań stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (550 565,8 tys. zł), z tytułu kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego (49 539,1 tys. zł) oraz z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (60 377,3 tys. zł).

Zobowiązania wymagalne na koniec 2024 r. wyniosły 999,2 tys. zł¹⁵ i zmniejszyły się o 2315,9 tys. zł (o 69,9 %) w stosunku do roku 2023 (stan na koniec 2023 r. wynosił 3 315 tys. zł). Przeważająca część zobowiązań wymagalnych (64,3 %) wystąpiła w apelacji poznańskiej na skutek opóźnień w przekazaniu prawomocnych postanowień sądu do realizacji do komórki finansowej.

Dysponent części budżetu odpowiadającej sądom powszechnym (Minister Sprawiedliwości) w grudniu 2024 r. podjął 33 decyzje o zablokowaniu planowanych wydatków budżetowych w części 15 – Sądy powszechne na łączną kwotę 329 393,1 tys. zł. Decyzje o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych zostały podjęte w związku ze stwierdzeniem nadmiaru posiadanych środków (art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp) na podstawie zgłoszonych przez sądy apelacyjne nadwyżek środków przeznaczonych przede wszystkim na zadania inwestycyjne związane z informatyzacją sądownictwa (wynikające z umów zawieranych centralnie przez Ministra Sprawiedliwości) oraz inwestycje budowlane, świadczenia przysługujące sędziom w stanie spoczynku oraz koszty postępowań sądowych.

Szczegółowym badaniem objęto pięć decyzji dotyczących zablokowania planowanych wydatków budżetowych, tj. trzy w części 15/01 (w związku z powstaniem nadwyżki środków będących w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości przeznaczonych na wydatki informatyczne, uposażenia sędziów w stanie spoczynku, koszty postępowania sądowego), jedną w części 15/06¹⁶ – Sąd Apelacyjny w Krakowie oraz jedną w części 15/07 – Sąd Apelacyjny we Wrocławiu¹⁷ (obejmującymi m.in. wydatki bieżące, zakupy inwestycyjne i inne wydatki majątkowe wynikające z braku postępu prac i realizacji harmonogramów inwestycji budowlanych), na łączną kwotę 237 126,5 tys. zł, co stanowiło 72 % łącznej kwoty blokad planowanych wydatków w ramach części 15/00 Sądy powszechne.

NIK zwróciła uwagę, że środki w wysokości 179 468,11 tys. zł zostały zablokowane w ostatnich dniach grudnia 2024 r. Służby finansowe Ministerstwa Sprawiedliwości odpowiedzialne za planowanie i realizowanie budżetu części 15 powinny niezwłocznie i sprawnie realizować zadania w zakresie blokowania środków. Późne zgłoszenie do Ministra Finansów informacji o nadmiarze posiadanych środków utrudnia lub wręcz uniemożliwia wykorzystanie zablokowanych kwot wydatków na inne cele, w tym na utworzenie nowej rezerwy celowej, o której mowa w art. 177 ust. 7 z przeznaczeniem na sfinansowanie zobowiązań Skarbu Państwa lub na cele osobno wskazane w ustawie budżetowej, oraz w art. 178 ufp z przeznaczeniem na realizację nieopóźnionych programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

W Ministerstwie Sprawiedliwości prowadzone były księgi rachunkowe dla dysponenta części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości w zakresie obejmującym plan finansowy wydatków budżetowych i zmian tego planu w trakcie roku budżetowego (konto pozabilansowe). W części

¹³ Decyzja 15/01.4143.12.6.2024.BD z dnia 30 grudnia 2024 r., decyzja 15/01.4143.12.5.2024.BD z dnia 27 grudnia 2024 r., decyzja 15/01.4143.12.4.2024.BD z dnia 23 grudnia 2024 r., decyzja 15/01.4143.12.3.2024.BD z dnia 2 grudnia 2024 r., decyzja 15/01.4143.12.2.2024.BD z 29 listopada 2024 r., decyzja 15/01.4143.12.1.2024.BD z dnia 7 października 2024 r.

¹⁴ Dane zaprezentowane według stanu na 28 lutego 2025 r.

¹⁵ Dane zaprezentowane według stanu na 28 lutego 2025 r.

¹⁶ Decyzja 15/06.4143.12.2.2024.BD z dnia 2 grudnia 2024 r. w kwocie 19 747,2 tys. zł.

¹⁷ Decyzja 15/07.4143.12.2.2024.BD z dnia 23 grudnia 2024 r. w kwocie 42 792,7 tys. zł.

15/01 plan wydatków sądów ujmowany był przejściowo i obejmował wydatki, których na etapie planowania budżetu nie można było ująć w planie finansowym żadnego dysponenta na obszarze apelacji, takie jak: środki na wynagrodzenia i pochodne (nowe etaty, regulacje wynagrodzeń poszczególnych grup zawodowych sądownictwa); dotyczące skutków finansowych projektów ustaw i innych aktów normatywnych; w zakresie programów realizowanych z budżetu Unii Europejskiej oraz na wydatki informatyczne o charakterze centralnym związane z informatyzacją sądownictwa powszechnego.

Podobnie jak w latach poprzednich, na podstawie badania dziesięciu umów dotyczących zadań inwestycyjnych związanych z informatyką¹⁸ stwierdzono, że wydatki z nich wynikające ponoszone były w 2024 r. równocześnie ze środków w części 15 odpowiadającej sądom powszechnym, jak i ze środków w części 37 - Sprawiedliwość (w kwotach odpowiednio: część 15 – 38 514,9 tys. zł i część 37 – 12 163,2 tys. zł). NIK zwróciła uwagę po kontroli P/24/001 - *Wykonanie zadań przez Ministra Sprawiedliwości w zakresie budżetu sądów powszechnych w 2023 r.* na konieczność zapewnienia zasady przejrzystości finansów publicznych i uporządkowania stanów budżetowych wątpliwość m.in. poprzez ograniczenie planowania w części 15/01 wydatków na zakupy informatyczne. Wydatki te powinny być planowane i realizowane przez poszczególnych dysponentów części, zgodnie z ich potrzebami. Natomiast zadania centralne na potrzeby sądownictwa, powinny być realizowane przez dysponenta części 15/01 – Ministra Sprawiedliwości, którego służby informatyczne – Departament Informatyzacji i Rejestrów Sądowych są odpowiedzialne za realizację tego procesu. NIK nadal uważa za zasadne wdrożenie takich rozwiązań formalno-prawnych, które umożliwią zawieranie umów dotyczących systemów funkcjonujących w sądach powszechnych na terenie całego kraju przez Ministra Sprawiedliwości oraz dokonywanie wydatków bezpośrednio z części 15/01 oraz ewidencjonowanie zakupionych urządzeń i oprogramowania w księgach rachunkowych części 15/01.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w cz. 15/00 w 2024 r. wyniosły 12 745 393,8 tys. zł, tj. 97 % planu po zmianach i w porównaniu do 2023 r. były wyższe o 1 997 247 tys. zł, tj. 19 %. Główną pozycję wydatków w tej grupie stanowiły wynagrodzenia (62,4 % wydatków bieżących ogółem).

W 2024 r. przeciętne zatrudnienie w części 15/00 – Sądy powszechne wzrosło o 534 osoby, tj. o 1 % w stosunku do 2023 r. Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w grupie urzędników sądowych (o 480 osób, tj. 1,6 %) i grupie asesorów sądowych (o 91 osób, tj. 17,5 %). Spadek przeciętnego zatrudnienia w stosunku do roku 2023 r. odnotowano w grupie sędziów (o 73 osoby, tj. 0,8 %) i innych pracowników sądowych (o 144 osoby, tj. 6,5 %).

Według sprawozdania Rb-70 wydatki na wynagrodzenia w części 15/00 wyniosły 7 956 744 tys. zł. W 2024 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie (brutto na jednego pełnozatrudnionego) wyniosło 12 429 zł i było wyższe o 1 901 zł, tj. o 18,1 %, od przeciętnego wynagrodzenia w 2023 r., z tego przeciętne wynagrodzenie brutto:

- osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, w tym urzędników sądowych i innych pracowników sądów (status 01) wzrosło średnio o 1328 zł (18,3 %) do kwoty 8598 zł,
- sądowych kuratorów zawodowych (status 05) wzrosło średnio o 1759 zł (17 %) do kwoty 12 091 zł,
- asesorów sądowych (status 07) wzrosło średnio o 2 031 zł (15,5 %) do kwoty 15 173 zł,
- sędziów (status 09) wzrosło średnio o 4040 zł (18,9 %) do kwoty 25 405 zł,
- referendarzy sądowych (status 16) wzrosło średnio o 2719 zł (16,9 %) do kwoty 18 772 zł,
- asystentów sędziów (status 17) wzrosło średnio o 1467 zł (20,2 %) do kwoty 8728 zł,
- specjalistów opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów (status 18) wzrosło średnio o 1743 zł (17,9 %) do kwoty 18 772 zł.

Na wzrost wydatków na wynagrodzenia wpłynęły przede wszystkim:

¹⁸ Wymienione w wykazie umów centralnych DIRS umowy nr: 2024/055/WKR, 2024/130/WKR, W19/2023, 5/2023, 17/2023, umowa nr 7 z 25 marca 2020 r. (aneksowana), 44/2022, 52/2021, nr 5 z 7 lutego 2018 r. (aneksowana) oraz 55 z 1 grudnia 2020 r. (aneksowana).

- wzrost przeciętnego wynagrodzenia w II kwartale 2023 r., które było podstawą ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziów oraz miało wpływ na wzrost wynagrodzenia grup relacjonowanych do wynagrodzeń sędziów (asesorów sądowych i referendarzy),
- 20 % waloryzacja wynagrodzeń, wynikająca ze średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ogłoszonego w ustawie budżetowej, tj. wzrost wynagrodzenia zasadniczego, dodatków za długoletnią/wieloletnią pracę, dodatków funkcyjnych, stanowiskowych oraz nagród jubileuszowych,
- zwiększenie przez Ministra Sprawiedliwości planu etatów w poszczególnych sądach apelacyjnych wraz z przekazaniem dodatkowych środków na wynagrodzenia,
- realizacja prawomocnych wyroków sądowych o wyrównanie wynagrodzeń za lata 2021–2022¹⁹.

Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń przedstawione zostały w załączniku 6.6. do Informacji.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych w cz. 15/00 w 2024 r. wyniosły 1 080 259,5 tys. zł, tj. 95 % planu po zmianach. W porównaniu do 2023 r. były wyższe o 232 116 tys. zł, tj. o 27 %. Wzrost wydatków w tej grupie ekonomicznej wynikał przede wszystkim ze zwiększenia wydatków z tytułu ryczałtów dla kuratorów społecznych i zawodowych, uposażeń sędziów w stanie spoczynku oraz uposażeń rodzinnych.

Wydatki majątkowe w cz. 15/00 w 2024 r. wyniosły 817 049 tys. zł²⁰, tj. 86 % planu po zmianach, w porównaniu do 2023 r. były wyższe o 41 663 tys. zł, tj. o 5 %. W 2024 r. w szczególności ponoszono wydatki z tytułu budowy i przebudowy budynków siedzib sądów (m.in. SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, SR w Sosnowcu, SR w Wieliczce, SR w Bełchatowie).

Badanie próby wydatków budżetu państwa w kontrolowanych sześciu sądach na łączną kwotę 143 506,5 tys. zł (tj. 0,98 % wydatków ogółem poniesionych w części odpowiadającej sądom powszechnym oraz 6,7 % wydatków zrealizowanych w tych jednostkach) wykazało, że zostały one poniesione zgodnie z planem finansowym na zadania służące realizacji celów jednostek, a wydatki w wysokości 120 934,6 tys. zł poniesiono z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ufp, PZP i przepisach wykonawczych. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- poniesienia wydatków w wysokości 21 894,6 tys. zł na zaprojektowanie i wykonanie Systemu Kontroli Dostępu w sądach apelacji wrocławskiej w następstwie naruszenia przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych²¹ (SA we Wrocławiu),
- wskazania nieprawidłowej klasyfikacji usługi tłumaczenia na język angielski i język niemiecki oraz usług tłumacza języka migowego, na łączną kwotę 2,6 tys. zł, jako zakupu usług pozostałych (SA we Wrocławiu),
- nieprawidłowej klasyfikacji dwóch wydatków na kwotę 30,7 tys. zł do prac przewidzianych ustawą o ochronie zabytków²² (SO w Jeleniej Górze),
- nierzetelnej weryfikacji merytorycznej wydatków na kwotę 553,8 tys. zł, skutkującej m.in. nienaliczeniem kary umownej oraz płatnościami przed terminem odebrania usług (SO w Jeleniej Górze).

Szczegółowym badaniem w sześciu jednostkach kontrolowanych objęto dziesięć postępowań o udzielenie zamówień publicznych²³ w wyniku których zrealizowano wydatki w 2024 r. w kwocie

¹⁹ W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego sygn. K 1/23 z dnia 8 listopada 2023 r. wydanego w sprawie określenia ustalenia podstawy wynagrodzenia zasadniczego sędziego na rok 2023.

²⁰ Dane zaprezentowane według stanu na 28 lutego 2025 r.

²¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 (dalej PZP).

²² Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.

²³ Do szczegółowego badania wybrano: w SA w Krakowie dwa zamówienia publiczne, w tym zamówienie o wartości przekraczającej progi unijne oraz jedno o wartości poniżej 130 tys. zł; w SA we Wrocławiu trzy zamówienia publiczne w trybie przetargu nieograniczonego (art. 275 pkt 1 PZP); w SR w Jeleniej Górze jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym bez negocjacji, w SR dla Krakowa-Nowej Huty jedno postępowanie w trybie podstawowym (art. 275 pkt 1 PZP), w SO w Krakowie jedno zamówienie w trybie przetargu nieograniczonego

20 124 tys. zł. Stwierdzono, że tryby wyboru udzielenia zamówień publicznych były zgodnie z wymogami PZP. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- niezabezpieczenia w jednej umowie w należyty sposób interesu Skarbu Państwa do dochodzenia ewentualnych roszczeń (SA we Wrocławiu),
- zawarcia umowy w wyniku zamówienia na usługę ochrony fizycznej osób i mienia w obiektach Sądu, bez zachowania terminu, o którym mowa w art. 308 ust. 2 PZP (SR w Jeleniej Górze),
- nie odrzucenia oferty wykonawcy, pomimo że nie zawierała ona wykazu osób skierowanych do realizacji zamówienia, co naruszało art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. c PZP (w SR w Jeleniej Górze),
- braku zamieszczenia (w jednym z ogłoszeń o zamówieniu) informacji o przeprowadzeniu wstępnych konsultacji rynkowych, co naruszało z art. 84 ust. 4 PZP (SA we Wrocławiu),
- nieopublikowania w wymaganym terminie dwóch ogłoszeń o wykonaniu umowy, co naruszało przepis art. 448 PZP (SA we Wrocławiu).

Ponadto stwierdzono naruszenie art. 23 ust. 1 PZP poprzez niezamieszczenie na stronie internetowej Sądu planu postępowań o udzielenia zamówień na rok 2024 (oraz jego aktualizacji) oraz nierzetelne wykonywanie obowiązków sprawozdawczych w zakresie sporządzenia protokołu postępowania, o którym mowa w art. 71 ust. 1 PZP oraz informacji (o której mowa w art. 81 ust. 1 PZP) o złożonych ofertach (SR w Jeleniej Górze).

Dane o wydatkach z budżetu państwa w części odpowiadającej sądom powszechnym przedstawiono w załączniku 6.5. do Informacji.

4.2.2. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

W ustawie budżetowej na rok 2024 w części odpowiadającej sądom powszechnym nie zaplanowano wydatków budżetu środków europejskich. Decyzjami Ministra Finansów w trakcie roku budżetowego planowane wydatki budżetu środków europejskich zostały zwiększone o 4 152,1 tys. zł. poprzez przeniesienie wydatków z rezerw celowych oraz z części 37 *Sprawiedliwość*:

- 1173,4 tys. zł z rezerwy celowej poz. 98 *Finansowanie programów z budżetu środków europejskich*, na realizację projektu pn. „Elektroniczne Postępowanie Upominawcze (EPU3.0)”, w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027,
- 309,3 tys. zł z rezerwy celowej poz. 99 *Finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich*, na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu pn. „Elektroniczne Postępowanie Upominawcze (EPU3.0)”, w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027,
- 2669,4 tys. zł w wyniku przeniesienia planowanych wydatków z części 37 – *Sprawiedliwość* z przeznaczeniem na projekt pn. „Elektroniczne Postępowanie Upominawcze”.

Zrealizowane w części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym wydatki budżetu środków europejskich w 2024 r. wyniosły 3973,9 tys. zł, tj. 96 % planu po zmianach. Wydatki budżetowe środków europejskich w 2024 r. były niższe od wykonanych w 2023 r. o 17 664,1 tys. zł, tj. o 81 %. Spadek wykonania wydatków z budżetu środków europejskich w 2024 roku względem roku 2023 spowodowany był ograniczeniem wydatkowania środków do jednego projektu „Elektroniczne Postępowanie Upominawcze EPU 3.0” w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027, realizowanego na obszarze SA w Lublinie.

W związku ze stwierdzeniem nadmiaru posiadanych środków w planie finansowym wydatków budżetu środków europejskich, na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 upf Minister Sprawiedliwości podjął decyzję z 5 grudnia 2024 r. o zablokowaniu planowanych wydatków budżetu środków europejskich na łączną kwotę 71,3 tys. zł. Niewykorzystanie planowanych wydatków wynikało

---

(art. 132 PZP) oraz jedno poniżej progu 130 tys. zł; w SO w Jeleniej Górze jedno zamówienie publiczne w trybie podstawowym (na podstawie art. 275 pkt 1 PZP).

z niższej niż zaplanowano liczby osób będących członkami zespołu projektowego (na etapie wnioskowania o uruchomienie rezerwy na wynagrodzenia dla tego zespołu).

W sześciu kontrolowanych sądach w 2024 r. nie realizowano wydatków budżetu środków europejskich.

Dane o wydatkach budżetu środków europejskich przedstawiono w załączniku 6.7. do Informacji.

4.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych oraz jednostkowych sprawozdań za 2024 r. przez dysponentów części 15/06 – SA w Krakowie i części 15/07 – SA we Wrocławiu oraz sprawozdań jednostkowych pozostałych kontrolowanych sądów (sześciu dysponentów III stopnia):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70)
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzania objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kontrolą objęto także prawidłowość sporządzenia rocznego sprawozdania jednostkowego w części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28) oraz sprawozdania własnego dysponenta części 15/01 i zbiorczego dysponenta części 15/00 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70).

Roczne sprawozdania budżetowe w części 15 sporządzane były odrębnie dla każdej części budżetowej, tj. 15/02 – 15/12 na podstawie sprawozdań łącznych dysponentów tych części, składających się z własnych jednostkowych sprawozdań budżetowych i sporządzanych przez podległych dysponentów. W systemie TREZOR nie funkcjonowało sprawozdanie łączne dla części 15 – Sądy powszechne (15/00) i nie istniał prawny obowiązek przekazywania takich łącznych sprawozdań. Łączne sprawozdania dla części 15/00, będące sumą poszczególnych sprawozdań łącznych i sprawozdań w części 15/01, przygotowywane były poza systemem TREZOR, w pomocniczym programie przygotowanym na bazie arkusza kalkulacyjnego Excel, wyłącznie dla potrzeb sporządzania wewnętrznych analiz finansowych i nadzorczych w MS.

Roczne/łączne sprawozdania w częściach 15/06 i 15/07 zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, na podstawie sprawozdań jednostkowych własnych i sądów z obszarów apelacji. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań oraz prawidłowość realizacji nałożonych na dysponenta części odpowiadającej sądom powszechnym obowiązków w zakresie kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych przez podległych dysponentów.

Sprawozdania jednostkowe kontrolowanych sądów i Ministerstwa sporządzone zostały terminowo. Z wyjątkiem sprawozdania Rb-27 SO w Krakowie i SR w Jeleniej Górze oraz Rb-28 SO w Jeleniej Górze, zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym i ujęte w nich kwoty były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- wykazania w rocznym sprawozdaniu Rb-27 za 2024 r. SR w Jeleniej Górze kwoty należności pozostałych do zapłaty ogółem w wysokości wyższej o 5 023,5 tys. zł od kwot wynikających z ewidencji księgowej,
- niewykazania w rocznym sprawozdaniu Rb-27 za 2024 r. SO w Krakowie kwoty należności w wysokości 6440,8 tys. zł od kontrahenta będącego w upadłości.
- wykazania w rocznym sprawozdaniu Rb-28 za 2024 r. SO w Jeleniej Górze kwoty zobowiązań o 11,8 tys. zł niższej niż wynikało z ewidencji księgowej.

Sprawozdania jednostek, w których badane były księgi rachunkowe, tj. SO w Jeleniej Górze oraz SO w Krakowie, przedstawiały wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach (z wyjątkiem ww. kwoty należności w sprawozdaniu Rb-27 SO w Krakowie) i zobowiązaniach (z wyjątkiem ww. kwoty zobowiązań w sprawozdaniu Rb-28 SO w Jeleniej Górze). Nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że w zakresie zapisów dotyczących dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, księgi rachunkowe stanowiące podstawę sporządzenia badanych przez NIK sprawozdań obydwu sądów były prowadzone nieprawidłowo.

Realizując określony w art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych obowiązek nadzoru i kontroli nad realizacją budżetu części 15 przez podległe jednostki, dysponent części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym dokonywał m.in. kwartalnych analiz i ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych, a także na bieżąco monitorował i analizował stan należności sądowych i zaległości budżetowych, zobowiązań (w tym wymagalnych) oraz zatrudnienia. Kierowane były pisma nadzorcze do dysponentów na obszarach apelacji w sprawie podejmowania działań eliminujących materializację zidentyfikowanych ryzyk w realizacji budżetu.

W ramach sprawowanego nadzoru w 2024 r. w dziesięciu jednostkach sądownictwa powszechnego przeprowadzone zostały kontrole, w szczególności w zakresie postępowania z depozytami sądowymi, wydatkowania środków publicznych, udzielania zamówień. W dziewięciu przypadkach (jedna z kontroli była w toku) formułowane były odpowiednie wnioski i zalecenia pokontrolne. W sześciu przypadkach kontrolowana działalność została oceniona pozytywnie z zastrzeżeniami oraz w trzech negatywnie (dotyczyło to SR dla Warszawy Mokotowa w Warszawie, SR w Puławach oraz w SR w Bydgoszczy).

4.4. KSIĘGI RACHUNKOWE

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych przeprowadzono w dwóch sądach, tj. SO w Krakowie i SO w Jeleniej Górze, na próbie 154 zapisów księgowych (wylosowanych metodą monetarną) o łącznej wartości 66 701 tys. zł oraz dobranych w sposób celowy (na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych sądów oraz przeglądu zobowiązań i należności nierozliczonych na koniec 2024 r.) 36 zapisów księgowych w łącznej kwocie 8004,3 tys. zł.

Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami właściwie ujęto w księgach rachunkowych (z wyłączeniem wybranych przypadków zidentyfikowanych w SO w Jeleniej Górze). W trakcie kontroli nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że w zakresie zapisów dotyczących dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, księgi rachunkowe stanowiące podstawę sporządzenia badanych przez NIK sprawozdań sądów były prowadzone nieprawidłowo.

Stwierdzone w SO w Jeleniej Górze nieprawidłowości dotyczyły:

- nieujęcia w księgach rachunkowych sześciu faktycznych dat operacji gospodarczych w dowodach księgowych na łączną kwotę 6151,8 tys. zł, co naruszało art. 24 ust. 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości²⁴ (dalej uor), w tym miało wpływ na niewykazywanie zobowiązań wymagalnych w takcie roku budżetowego,
- niezrozumiałego opisu sześciu zapisów księgowych na kwotę łączną 556,7 tys. zł, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 3 uor.²⁵, przy czym dotyczyło to księgowanych automatycznie operacji wynikających z wyciągów bankowych.

---

²⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.

²⁵ W siedmiu przypadkach nie wypełniono pola opisu, a w jednym przypadku wprowadzono zapis „2”.

5. INFORMACJE DODATKOWE

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 3 stycznia do 8 kwietnia 2025 r.

Wyniki kontroli przedstawiono w siedmiu wystąpieniach pokontrolnych, skierowanych do Ministra Sprawiedliwości oraz dyrektorów sześciu objętych sądów powszechnych.

Informację o liczbie wniosków pokontrolnych, stanie ich realizacji oraz wniesionych przez kierowników kontrolowanych jednostek zastrzeżeniach do wystąpień pokontrolnych przedstawiono poniżej.

Liczba wystąpień pokontrolnych – ogółem	Liczba wystąpień pokontrolnych, w których sformułowano wnioski	Liczba wniosków pokontrolnych – ogółem
7	4	11

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Dyrektora Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu NIK wnioskowała o:

- podjęcie działań skutkujących prawidłowym i terminowym realizowaniem przez Sąd obowiązków informacyjnych wynikających z ustawy o zamówieniach publicznych,
- zapewnienie prawidłowego klasyfikowania wydatków budżetowych, tj. zgodnie z wymogami stosownego rozporządzenia Ministra Finansów,
- podjęcie działań skutkujących wprowadzeniem do zawieranych umów zapisów zabezpieczających interes Skarbu Państwa.

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Dyrektora Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze NIK wnioskowała o:

- ponoszenie wydatków na zakup usług remontowo-konserwatorskich dotyczących obiektów zabytkowych zgodnie z zasadami ich dokonywania, tj. po spełnieniu wymogów przewidzianych ustawą o ochronie zabytków,
- wprowadzenie mechanizmów eliminujących ryzyko dokonywania płatności za zlecane usługi mimo braku ich kompleksowego i terminowego wykonania,
- przyjęcie rozwiązań nadzorczych w zakresie weryfikacji stanu zobowiązań przy sporządzaniu sprawozdań z wydatków budżetowych,
- wprowadzanie w ewidencji księgowej daty operacji gospodarczej wynikającej z zarządzeń o odszkodowaniach przekazywanych przez kierowników wydziałów,
- weryfikację zasad (polityki) rachunkowości w zakresie: tworzenia rezerw, aktualnych: postanowień Polityki Bezpieczeństwa ZSRK²⁶ oraz Zakładowego Planu Kont,
- zapewnienia kompletności zapisów księgowych w systemie księgowym.

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Dyrektora Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze NIK wnioskowała o przeanalizowanie zasadności naliczenia kary umownej i jej naliczenie w przypadku potwierdzenia opóźnienia wykonawcy.

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Dyrektora Sądu Okręgowego w Krakowie NIK wnioskowała o skorygowanie sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za 2024 r. w części dotyczącej stanu należności pozostałych do zapłaty i zaległości netto.

²⁶ Zintegrowany System Rachunkowości i Kadr.

Stan realizacji wniosków pokontrolnych:

Lp.	Jednostka kontrolowana	Liczba wniosków pokontrolnych	Stan realizacji wniosków pokontrolnych		
			Zrealizowano	W trakcie realizacji	Nie zrealizowano
1	Sąd Apelacyjny we Wrocławiu	3	x	x	3
2	Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze	6	4	2	x
3	Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze	1	1	x	x
4	Sąd Okręgowy w Krakowie	1	1	x	x

Zastrzeżenia do wystąpień pokontrolnych

Liczba wystąpień pokontrolnych – ogółem	Liczba wystąpień pokontrolnych – do których wniesiono zastrzeżenia	Liczba zastrzeżeń – ogółem
7	1	6

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W RAMACH CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM
POWSZECHNYM

Lp.	Nazwa jednostki podległej	Wykonanie 2024				Udział w wydatkach części ogółem
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Dochody	Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	w tym, wydatki na wynagrodzenia wg Rb-70	
1.	Część 15/01 - Ministerstwo Sprawiedliwości	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.	Część 15/02 – Sąd Apelacyjny w Warszawie	6 579	1 071 191	1 760 508	996 179	12,0 %
3.	Część 15/03 - Sąd Apelacyjny w Katowicach	6 761	459 758	1 793 211	987 382	12,2 %
4.	Część 15/04 - Sąd Apelacyjny w Gdańsku	6 780	576 823	1 844 842	1 005 887	12,6 %
5.	Część 15/05 - Sąd Apelacyjny w Poznaniu	4 499	402 815	1 202 955	676 049	8,2 %
6.	Część 15/06 - Sąd Apelacyjny w Krakowie	5 229	548 988	1 422 604	775 388	9,7 %
7.	Część 15/07 - Sąd Apelacyjny we Wrocławiu	5 635	440 017	1 628 389	847 260	11,1 %
8.	Część 15/08 - Sąd Apelacyjny w Łodzi	4 925	371 029	1 415 451	725 217	9,7 %
9.	Część 15/09 - Sąd Apelacyjny w Rzeszowie	2 297	140 515	662 945	344 910	4,5 %
10.	Część 15/10 - Sąd Apelacyjny w Białymstoku	3 181	225 402	883 032	488 795	6,0 %
11.	Część 15/11 - Sąd Apelacyjny w Lublinie	4 190	489 733	1 163 369	621 201	7,9 %
12.	Część 15/12 - Sąd Apelacyjny w Szczecinie	3 273	247 923	869 131	488 882	5,9 %
13.	Razem część 15 - Sądy powszechne	53 349	4 974 192	14 646 438	7 957 150	100,0 %

Opracowanie własne na podstawie wyników kontroli NIK.

6.2. WYKAZ OCEN KONTROLOWANYCH JEDNOSTEK

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej*	Ocena kontrolowanej działalności**	Jednostka organizacyjna NIK przeprowadzająca kontrolę
Część 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości				
1.	Ministerstwo Sprawiedliwości	Adam Bodnar	P	Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Część 15/06 – apelacja krakowska				
2.	Sąd Apelacyjny w Krakowie	Bohdan Żukowski	P	Delegatura NIK w Krakowie
3.	Sąd Okręgowy w Krakowie	Piotr Jędrzejowski	P	
4.	Sąd Rejonowy dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie	Bożena Kot	P	
Część 15/07 – apelacja wrocławska				
5.	Sąd Apelacyjny we Wrocławiu	Artur Moneta	O	Delegatura NIK we Wrocławiu
6.	Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze	Joanna Babczuk	P	
7.	Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze	Dorota Piróg	O	

*W odniesieniu do sądów powszechnych dyrektorzy sądów apelacyjnych, okręgowych i rejonowych.

** Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O - w formie opisowej, N – negatywna

6.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM

Oceny wykonania budżetu w części odpowiadającej sądom powszechnym dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli.

Dochody (D): 4 699 545,7 tys. zł (zgodnie z przyjętymi założeniami, nie podlegały ocenie)

Wydatki (W)²⁷: 14 646 676 tys. zł

Łączna kwota (G = W): 14 646 676 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: (Ww = W : G): 1

Nieprawidłowości w wydatkach: 22 481,7 tys. zł (0,15 % wydatków w części 15/00):

- poniesienie wydatków w wysokości 21 894,6 tys. zł na zaprojektowanie i wykonanie Systemu Kontroli Dostępu w sądach apelacji wrocławskiej w następstwie naruszenia przepisów ustawy PZP (SA we Wrocławiu);
- nieprawidłowa klasyfikacja usługi tłumaczenia na język angielski i język niemiecki oraz usług tłumacza języka migowego na łączną kwotę 2,6 tys. zł jako zakupu usług pozostałych (SA we Wrocławiu);
- nieprawidłowa klasyfikacja dwóch wydatków na kwotę 30,7 tys. zł do prac przewidzianych ustawą o ochronie zabytków (SO w Jeleniej Górze);
- nierzetelna weryfikacja merytoryczna wydatków na kwotę 553,8 tys. zł, skutkująca m.in. nienaliczeniem kary umownej oraz płatnościami przed terminem odebrania usług (SO w Jeleniej Górze).

Ocena cząstkowa wydatków (Ow): 5 (*pozytywna*)

Łączna ocena dochodów i wydatków (ŁO²⁸): 5 x 1 = 5 (*pozytywna*)

Opinia o sprawozdaniach: *pozytywna*

Ocena ogólna: pozytywna

²⁷ Łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich.

²⁸ $\text{ŁO} = \text{Od} \times \text{Wd} + \text{Ow} \times \text{Ww}$

6.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem część 15 – Sądy powszechne, w tym:		4 386 634,2	4 065 156,0	4 974 192,0	113,4 %	122,4 %
1.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	4 386 634,2	4 065 156,0	4 974 192,0	113,4 %	122,4 %
1.1.	Rozdział 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego	4 386 634,2	4 065 156,0	4 974 192,0	113,4 %	122,4 %
1.1.1.	§ 0470 Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności	17	0,0	0,0	-	-
1.1.2.	§ 0570 Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	571 935,2	565 312,0	603 132,6	105,5 %	106,7 %
1.1.3.	§ 0580 Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	3 063,6	2 838,0	3 721,1	121,5 %	131,1 %
1.1.4.	§ 0630 Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	3 599 364,4	3 367 799,0	4 096 413,1	113,8 %	121,6 %
1.1.5.	§ 0640 Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	64,6	57,0	35,9	55,6 %	63,0 %
1.1.6.	§ 0700 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych	33 028,5	25 372,0	19 797,9	59,9 %	78,0 %
1.1.7.	§ 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	3 530,3	2 790,0	2 979,6	84,4 %	106,8 %
1.1.8.	§ 0830 Wpływy z usług	28 673,2	33 962,0	30 393,4	106,0 %	89,5 %
1.1.9.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	342,4	116,0	371,6	108,5 %	320,3 %
1.1.10.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	22 251,4	16 892,0	17 814,3	80,1 %	105,5 %
1.1.11.	§ 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	24 794,3	20 652,0	33 648,9	135,7 %	162,9 %
1.1.12.	§ 0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	28 236,2	10 699,0	28 676,4	32,7 %	86,4 %
1.1.13.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	9 055,0	3 365,0	9 240,8	273,1 %	734,9 %
1.1.14.	§ 0990 Wpłaty z tytułu konfiskaty mienia i przepadku przedmiotów na rzecz Skarbu Państwa	22 470,5	15 302,0	24 728,8	110,1 %	161,6 %
1.1.15.	§ 2980 Wpływy do wyjaśnienia	39 807,6	0,0	103 237,6	259,3 %	-

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 122, ze zm.).

6.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie ¹⁾	Ustawa ²⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie ¹⁾			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem część 15 – Sądy powszechne, w tym:		12 371 677,0	15 231 931,0	15 233 449,2	14 642 702,1	118 %	96 %	96 %
1.	Dział 750 Administracja Publiczna	0,0	0,0	461,3	456,8	-	-	99 %
1.1.	Rozdział 75076 Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	0,0	0,0	461,3	456,8	-	-	99 %
2.	Dział 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	660 411,5	861 231,0	861 231,0	810 678,2	123 %	94 %	94 %
2.1..	Rozdział 75312 Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne	660 411,5	861 231,0	861 231,0	810 678,2	123 %	94 %	94 %
2.1.1.	§ 3110 Świadczenia społeczne	660 411,5	861 231,0	855 989,9	805 463,9	122 %	94 %	94 %
3.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	11 710 689,6	14 370 038,0	14 371 094,9	13 830 924,9	118 %	96 %	96 %
3.1.	Rozdział 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego	11 535 818,8	14 192 426,0	14 141 679,4	13 608 360,9	118 %	96 %	96 %
3.1.1.	§ 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	177 186,7	221 776,0	262 375,4	261 172,8	147 %	118 %	100 %
3.1.2.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	0,0	1 903 004,0	1 929 864,6	0,0	-	-	-
3.1.3.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	3 949 996,6	4 657 579,0	4 751 803,5	4 748 234,3	120 %	102 %	100 %
3.1.4..	§ 4030 Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów	2 318 320,1	2 818 495,0	2 742 529,7	2 734 137,2	118 %	97 %	100 %
3.1.5.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	403 464,8	530 348,0	475 349,8	474 021,2	117 %	89 %	100 %
3.1.6.	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	716 139,7	887 221,0	872 403,7	847 831,7	118 %	96 %	97 %
3.1.7.	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	83 100,1	122 613,0	102 350,5	99 423,5	120 %	81 %	97 %
3.1.8.	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	206 626,9	244 480,0	243 273,5	234 813,7	114 %	96 %	97 %
3.1.9.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	745 196,2	0,0	0,0	882 613,6	118 %	-	-
3.1.10.	§ 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	101 439,6	0,0	0,0	131 658,3	130 %	-	-
3.1.11.	§ 4410 Podróże służbowe krajowe	48 203,1	62 782,0	64 203,8	63 308,5	131 %	101 %	99 %
3.1.12.	§ 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	953 335,0	1 148 491,0	1 130 162,8	1 013 833,4	106 %	88 %	90 %
3.1.13.	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	314 224,8	473 217,0	446 607,8	396 345,9	126 %	84 %	89 %
3.1.14.	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	460 178,7	483 966,0	508 739,2	420 415,7	91 %	87 %	83 %

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie ¹⁾	Ustawa ²⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie ¹⁾			
		tys. zł				%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.2.	Rozdział 75595 Pozostała działalność	174 870,8	177 612,0	229 415,5	222 563,9	127 %	125 %	97 %
3.2.1.	§ 4590 Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych	172 866,9	169 403,0	227 550,5	220 783,7	128 %	130 %	97 %
3.2.2.	§ 4600 Kary, odszkodowania i grzywny wypłacone na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	814,0	8 209,0	452,8	391,5	48 %	5 %	86 %
4.	Dział 851 Ochrona zdrowia	575,8	662,0	662,0	642,2	112 %	97 %	97 %
4.1.	Rozdział 85195 Pozostała działalność	575,8	662,0	662,0	642,2	112 %	97 %	97 %
4.1.1.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	575,8	0,0	0,0	642,2	112 %	-	-

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 122, ze zm.)

6.6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2023			Wykonanie 2024			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ¹⁾	Wynagrodze- nia wg Rb-702)	Przeciętne miesięczne wynagrodze- nie brutto na 1 pełnozatr- dnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia wg Rb-702)	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatr- dnionego	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem wg statusu zatrudnienia ³⁾ ,w tym:		52 815	6 672 505	10 528	53 349	7 956 744	12 429	118,1 %
1.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	52 815	6 672 505	10 528	53 349	7 956 744	12 429	118,1 %
1.1.	Rozdział 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego:	52 815	6 672 505	10 528	53 349	7 956 744	12 429	118,1 %
	osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń – 01 w tym:	31 330	2 733 207,8	7 270	31 666	3 267 209,9	8 598	118,3 %
	- urzędnicy sądowi	29 105	2 572 255,4	7 365	29 585	3 088 324,6	8 699	118,1 %
	- inni pracownicy sądów	2 225	160 952,5	6 028	2 081	178 885,3	7 163	118,8 %
	sądowi kuratorzy zawodowi - 05	4 935	611 872,1	10 332	4 978	722 280,6	12 091	117,0 %
	asesorzy sądowi - 07	519	81 850,1	13 142	610	111 067,6	15 173	115,5 %
	sędziowie - 09	9 286	2 380 774,5	21 365	9 213	2 808 625,8	25 405	118,9 %
	referendarze sądowi - 16	2 491	479 849,5	16 053	2 578	580 729,3	18 772	116,9 %
	asystenci sędziów -17	3 770	328 502,3	7 261	3 815	399 571,8	8 728	120,2 %
	specjaliści opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów - 18	484	56 448,8	9 719	489	67 258,8	11 462	117,9 %

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, zweryfikowanego przez NIK.

¹⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁾ Załącznik nr 35 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

6.7. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI ODPOWIADAJĄCEJ SĄDOM POWSZECHNYM

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem, w tym:		21 999,3	0,0	4 152,1	3 973,9	18 %	-	96 %
1.	Dział 755 Wymiar Sprawiedliwości	21 999,3	0,0	4 152,1	3 973,9	18 %	-	96 %
1.1	Rozdział 75502 - Jednostki sądownictwa powszechnego	21 999,3	0,0	4 152,1	3 973,9	18 %	-	96 %
1.1.1	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020	21 638,0	0,0	0,0	0,0	0 %	-	-
1.1.2	Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014–2020	361,4	0,0	0,0	0,0	0 %	-	-
1.1.3	Program Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027	0,0	0,0	4 152,1	3 973,9	-	-	96 %

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej – po weryfikacji przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 122, ze zm.).

6.8. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

---

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Finansów
6. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
7. Rzecznik Praw Obywatelskich
8. Minister Sprawiedliwości
9. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
10. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
11. Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
12. I Prezes Sądu Najwyższego
13. Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa